

Valtuusto 23.03.2026 § 42

§ 42

## **Valtuustokysymys oppilaskohtaisten tukitoimien toteutumisesta**

Valmistelijat / lisätiedot:  
Loisa-Turunen Miia  
Saloranta-Eriksson Outi  
Sarkio Katri  
etunimi.sukunimi@espoo.fi  
Puhelinnumero 09 816 21

### **Päätösehdotus**

Esittelijä  
Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Ira Hietanen-Tanskasen ja Kaarina Järvenpään ym. 26.1.2026 jättämään valtuustokysymyksen oppilaskohtaisten tukitoimien toteutumisesta sekä toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi.

### **Käsittely**

### **Päätös**

Valtuusto:  
Kaupunginhallituksen ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

### **Selostus**

Ira Hietanen-Tanskanen ja Kaarina Järvenpää sekä 36 muuta valtuutettua ovat jättäneet 26.1.2026 valtuustokysymyksen oppilaskohtaisten tukitoimien toteutumisesta.

Vastaamme valtuutettujen kysymyksiin seuraavaa:

**Miten oppilaiden siirto alueellisista erityisluokista lähikouluihin on sujunut? Ovatko kaikki alueellisessa erityisluokassa olleet lapset saaneet vastaavan paikan myös lähikoulusta?**

Perusopetuslaki on muuttunut 1.8.2025. Aiemmin voimassa ollut lainsäädäntö erityisopetuksen kolmiportaisesta tuesta on muuttunut. Oppilaita ei enää sijoiteta eri tuen tasoille (yleinen-tehostettu-erityinen tuki), vaan oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin edellyttämä tuki järjestetään ensisijaisesti oppimisen edellytyksiä tukevana opetusjärjestelyinä ja ryhmäkohtaisina tukimuotoina. Mikäli oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ja ryhmäkohtaiset tukimuodot eivät oppilaan kohdalla riitä, on oppilaalle mahdollista tehdä päätös oppilaskohtaisista tukitoimista, jossa konkreettisesti määritellään oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin tukitoimet.

Järjestämistapamme suomenkielisessä perusopetuksessa tuen järjestämisessä on samanlainen kuin Helsingissä ja Vantaalla, jossa muu kuin vaativa tuki on järjestetty lähikoulussa jo pitkään, eikä alueellisia

erityisluokkia ole kuin vaativassa tuessa. Näistä kaupungeista ei ole viestitty, etteikö tuen järjestäminen näin onnistuisi. Espoon vaativan tuen alueelliset erityisluokat jatkavat.

Siirto alueellisista erityisluokista lähikouluihin perustuu siihen, että oppilaat saavat uudessa laissa edellytetyn tarvitsemansa tuen omassa lähikoulussaan. Tuki voidaan järjestää sekä ryhmäkohtaisina että oppilaskohtaisina tukitoimina. Siirron yhteydessä jokaiselle oppilaalle laaditaan tai päivitetään oppilaskohtaisten tukitoimien suunnitelma nykyisen koulun ja lähikoulun yhteistyönä. Ryhmäkohtainen tuki ei tarkoita, että lapsen yksilölliset tarpeet sivuutettaisiin.

Siirtyminen alueellisilta erityisluokilta lähikouluihin ei koske vaativan tuen oppilaita. Ensi lukuvuodeksi se koskee vain nykyisiä vuosiluokan 2-4 oppilaita muussa kuin vaativassa tuessa. Nykyisten vuosiluokkien 1 ja 7 oppilaat on jo sijoitettu oppilaaksiotossa omiin lähikouluihinsa. Nykyiset 5. luokan oppilaat alueellisilla erityisluokilla jatkavat näissä ryhmissä 6. luokan loppuun ja siirtyvät sitten 7. luokalle lähikouluun. Alueellisten erityisluokkien nykyiset 8. ja 9. luokkien oppilaat lähtökohtaisesti jatkavat näillä luokilla peruskoulun loppuun.

Koulut ovat valmistautuneet muutokseen ja suunnitelleet tuen toteuttamista ja henkilöstörakennettaan niin, että tuki voidaan toteuttaa lain edellyttämällä tavalla. Siirtymävaiheesta on keskusteltu rehtoreiden kanssa moneen otteeseen, ja heidän toiveensa on ollut, että siirtymävaiheesta ei tehdä liian pitkää. Kaikissa kouluissa on jo nyt taitavia erityisopettajia ja erityisluokanopettajia, jotka sitten jatkossa antavat tukea lähikoulunsa oppilaille.

Siirtyminen lähikouluun ei tarkoita sitä, että nämä oppilaat siirtyisivät lähikouluunsa osaksi isoa luokkaa. Tulevassa lähikoulussa arvioidaan oppilaan tuen tarve uuden lainsäädännön mukaisesti. Jos oppilas tarvitsee lähikoulussaan oppilaskohtaista tukea, hänelle tehdään oppilaskohtaisen tuen päätös, ja annetaan oppilaskohtaisia tukitoimia. Näitä ovat:

1. erityisopettajan opetus osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä,
2. erityisopettajan tai erityisluokanopettajan opetus pienryhmässä,
3. erityisluokanopettajan opetus erityisluokassa tai
4. opetukseen osallistumisen edellyttämät oppilaskohtaiset tulkitsemis- ja avustajapalvelut sekä apuvälineet perusopetuslain 31 §:n nojalla annettuina.

Jokaiselle oppilaalle on tarkoitus järjestää heidän tarpeitaan vastaava tuki myös lähikoulussa. Oppilaalla on oikeus saada oikea-aikaista, suunnitelmallista ja oppilaan yksilöllisiin tarpeisiin perustuvaa tukea, ja tukitoimien toteutumista arvioidaan säännöllisesti. Tarvittaessa suunnitelmaa päivitetään tai oppilaskohtaisia tukitoimia koskeva päätös päätetään.

**Miten lähikoulujen resurssit on turvattu, jotta jokaisen lapsen oikeus tarvitsemaansa tukeen toteutuu ja koulu pystyy tarvittaessa perustamaan erityisluokan?**

Suomenkielisen perusopetuksen kokonaisbudjetti on noin 400 MEUR josta tilavuokrat ovat noin 120 MEUR, ja perusopetuksen järjestämisen osuus noin 190 MEUR.

Opetuksen järjestämisen kokonaisbudjetista (n. 190 MEUR) oppimisen tuen järjestämiseen ja tarvittaessa lähikoulun erityisluokkien perustamiseen kohdennetaan laskennallisesti yhteensä n. 64,4 MEUR, joka koostuu seuraavista:

- uudistetun lainsäädännön mukaisiin ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin 0,122 vuosiviikkotuntia per 1.–9. lk oppilas ja 0,02 vuosiviikkotuntia per esiopetuksen oppilas, jotka ovat yhteensä n. 9,96 MEUR ja
- koulumuotoon (ala-, ylä- tai yhtenäiskoulu) perustuvaan oppimisen tuen lisäresurssiin yhteensä n. 5,1 MEUR, ja
- koulujen oppilaiden perheiden sosio-ekonomiseen tilanteeseen perustuvaan lisäresurssiin yhteensä n. 24,2 MEUR, ja
- oppilaiden Suomeen muuttopäivään perustuvaan opetuskielen tuen resursseihin 1,487 vuosiviikkotuntia per 0–3 vuotta, 1,290 vuosiviikkotuntia per 3–5 vuotta ja 0,790 vuosiviikkotuntia per 5–7 vuotta sitten Suomeen muuttanut oppilas, jotka ovat yhteensä n. 12,8 MEUR, ja
- koulunkäynninohjaajaresursseihin yhteensä n. 12,3 MEUR.

Keskimääräisen suomenkielisen perusopetuksen n. 440 oppilaan lähikoulun resurssit oppimisen tuen järjestämiseen ja tarvittaessa erityisluokkien perustamiseen ovat yhteensä n. 0,9 MEUR, joka laskennallisesti perustuu seuraaviin

- ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin n. 54 vuosiviikkotuntia, mikä euromääräisesti tarkoittaa noin 0,15 MEUR,
- koulumuotoon perustuva oppimisen tuen lisäresurssiin n. 26 vuosiviikkotuntia, mikä euromääräisesti tarkoittaa noin 71 000 euroa,
- koulun oppilaiden perheiden sosio-ekonomiseen tilanteeseen perustuvaan lisäresurssiin n. 130 vuosiviikkotuntia, mikä euromääräisesti tarkoittaa noin 0,35 MEUR,
- oppilaiden Suomeen muuttopäivään perustuvaan opetuskielen tuen resurssiin n. 66 vuosiviikkotuntia, mikä euromääräisesti tarkoittaa noin 0,2 MEUR, ja
- koulunkäynninohjaajaresurssiin noin 0,17 MEUR.

Ruotsinkielisessä opetuksessa koulujen resurssilaskentakaavassa on varattu tietty osuus tuen järjestämiseksi. Mikäli ko. resurssi ei ole riittävä vastaamaan koulukohtaiseen tarpeeseen, neuvotellaan mahdollisesta lisäresurssista tulosityksikön johdon ja rehtorin välisessä talousarviokeskustelussa.

**Espoossa on tällä hetkellä kaksi kuntouttavaa pienluokkaa, tarve on kuitenkin suurempi. Onko Espoossa suunnitelmassa lisätä kuntouttavia pienluokkia?**

Espoon suomenkielinen perusopetus järjestää kuntouttavaa opetusta: Keinumäen yläkoulun kuntouttavat luokat Tapiolan koulussa (kolme ryhmää) ja alakoulun kuntouttavat luokat Aarnivalkean koulussa (kolme ryhmää). Syksyllä 2026 Sunan kouluun lisätään kaksi uutta kuntouttavaa luokkaa alakoulun oppilaille.

**Syksyn 2025 aikana väkivaltailmoitusten määrä on lisääntynyt merkittävästi. Voiko väkivaltailmoitusten määrän kasvulla olla yhteys alueellisten erityisluokkien siirtymiseen lähikouluihin?**

Alueellisia erityisluokkia ei perustettu lukuvuodelle 2025–2026 suomenkielisen opetuksen koulutulokkaille eikä yläkouluun siirtyville

7.luokkalaisille. Muita vuosiluokkia koskevat alueelliset erityisluokat eivät ole vielä siirtyneet lähikouluihin. Ruotsinkielisessä opetuksessa ei ole ollut alueellisten erityisluokkien mallia aiemminkaan.

Suoraa yhteyttä opetuksen järjestämisen rakenteellisen muutoksen ja väkivaltailmoitusten kasvaneen määrän välillä ei ole havaittavissa vaan kyse on ilmiöstä, joka näkyy esimerkiksi kasvavana ilmoitusmääränä myös varhaiskasvatuksessa.

## **Päätöshistoria**

Kaupunginhallitus 02.03.2026 § 64

### **Päätösehdotus**

Esittelijä  
Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Narvo-Akkola Merja

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Ira Hietanen-Tanskasen ja Kaarina Järvenpään ym. 26.1.2026 jättämään valtuustokysymyksen oppilaskohtaisten tukitoimien toteutumisesta sekä toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi.

### **Päätös**

Kaupunginhallitus:  
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

### **Liitteet**

### **Oheismateriaali**

- Valtuustokysymys oppilaskohtaisten tukitoimien toteutumisesta 26.1.2026

### **Tiedoksi**